15 Σεπτεμβρίου 2014

Γνωρίζατε ότι μια γλώσσα εξαφανίζεται κάθε δύο εβδομάδες;

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Από τις 7.000 διαφορετικές γλώσσες που έχουν αναγνωριστεί σε όλο τον πλανήτη, πολλές κινδυνεύουν να χαθούν για πάντα λόγω της οικονομικής ανάπτυξης, υποστηρίζει διεθνής ομάδα ερευνητών. Εν μέσω της παγκοσμιοποίησης, μια γλώσσα εκτιμάται ότι εξαφανίζεται κάθε δύο εβδομάδες.

Ελάχιστοι άνθρωποι γνωρίζουν για μειονοτικές γλώσσες όπως η έγιακ στην Αλάσκα, της οποίας ο τελευταίος ομιλητής πέθανε το 2008, ή τα ουμπίκ στην Τουρκία, που εξαφανίστηκαν οριστικά το 1992, λέει η Τατσούγια Αμάνο του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, πρώτη συγγραφέας της δημοσίευσης στην επιθεώρηση «Proceedings of the Royal Society B».

Η Αμάνο είναι ζωολόγος που μελετά την εξαφάνιση ειδών σε παγκόσμιο επίπεδο, και είχε την περιέργεια να μάθει αν οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιεί στο ερευνητικό πεδίο της μπορούν να εφαρμοστούν και στη γλωσσολογία.

Η ομάδα της Αμάνο αξιοποίησε δεδομένα από το Ethnologue, την πληρέστερη βάση δεδομένων για τις αναγνωρισμένες γλώσσες όλου του κόσμου, και εξέτασε πιθανούς συσχετισμούς ανάμεσα στην απώλεια γλωσσών και διάφορους παράγοντες όπως η γεωγραφία κάθε περιοχής και το ακαθάριστο εθνικό προϊόν κάθε χώρας.

Από όλες τις παραμέτρους που εξετάστηκαν, η οικονομική ανάπτυξη παρουσίαζε τη στενότερη σχέση με την απώλεια γλωσσών.

Το φαινόμενο αφορά όλο τον κόσμο, φαίνεται όμως ότι είναι εντονότερο στη Βόρεια Αμερική, την Αυστραλία και ορισμένες αναπτυσσόμενες περιοχές όπως η περιοχή των Ιμαλαΐων.

Η μελέτη δεν εξέτασε το μηχανισμό μέσω του οποίου η ανάπτυξη επηρεάζει την πολυφωνία, ωστόσο η Δρ Αμάνο έχει μια ιδέα για το τι μπορεί να συμβαίνει: «Καθώς οι οικονομίες αναπτύσσονται, η πολιτική και εκπαιδευτική σφαίρα συχνά καταλήγουν να κυριαρχούνται από μία μόνο γλώσσα. Οι άνθρωποι αναγκάζονται να υιοθετήσουν την κυρίαρχη γλώσσα, αλλιώς κινδυνεύουν να μείνουν στο περιθώριο από οικονομική και πολιτική άποψη».

Για παράδειγμα, οικονομικοί λόγοι ανάγκασαν τους ιθαγενείς της Αμερικής να εγκαταλείψουν τις μητρικές τους γλώσσες για χάρη των αγγλικών, ενώ για τον ίδιο λόγο εκατομμύρια Κινέζοι αναγκάστηκαν να υιοθετήσουν τη διάλεκτο των μανδαρίνων.

Πολλές ακόμα γλώσσες είναι αναπόφευκτο να εξαφανιστούν, σύμφωνα όμως με τη Δρ Αμάνο υπάρχει δυνατότητα παρέμβασης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι επιτυχημένες προσπάθειες της Βρετανίας να διατηρήσει τη γλώσσα της Ουαλίας.

Πηγές: tovima.gr –ikypros.com